ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΧΡΙΣΤΟΣ ΡΙΖΟΠΟΥΛΟΣ
ΓΡΑΦΕΙΑ—ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑ
ΑΝΔΡ. ΜΙΧΑΛΑΚΟΠΟΥΛΟΥ 61α
ΤΗΛΕΦΩΝΑ:
Διευθύνσεως 32-02
Σύνταξις - Διαχείρισ.: 28-52

Η ΗΜΕΡΑ

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΠΡΩΪΝΗ — ΤΩΝ ΠΑΤΡΩΝ — ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΕΤΟΣ 20ὸν—ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 5.989
ΤΡΙΤΗ 18 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1964
Τιμὴ φύλλου Δραχ. 1,50

ΝΕΑΙ ΑΠΟΦΑΣΙΣΤΙΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΕΙΣ ΤΟ ΚΥΠΡΙΑΚΟΝ

Ἡ Ἑλλὰς ἀποδεσμεύει δυνάμεις της ἀπὸ τὸ Ν.Α.Τ.Ο. πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Κύπρου

Ἡ Ρωσία θὰ βοηθήσῃ εἰς περίπτωσιν ξένης εἰσβολῆς

ΑΥΣΤΗΡΑ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ ΤΟΥ ΚΡΟΥΣΤΣΕΦ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΚΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΝ

ΑΘΗΝΑΙ. Ἡ κυπριακὴ κρίσις περιεπλάκη κατὰ τὸ τελευταῖον 48ωρον κατόπιν νέων καὶ ἀπροβλέπτων γεγονότων. Αἱ σημαντικαὶ αὗται ἐξελίξεις, αἱ ὁποῖαι θὰ ἐπηρεάσουν ἀποφασιστικῶς τὴν περαιτέρω πορείαν τοῦ ἀκανθώδους προβλήματος εἶναι:

1. Η ΣΚΛΗΡΥΝΣΙΣ τῆς στάσεως τῆς Ἑλλάδος, ἡ ὁποία ἐξεδηλώθη:

α) Διὰ κατηγορηματικῆς δηλώσεως τοῦ κ. πρωθυπουργοῦ ὅτι, ἐὰν οἱ ἀεροπορικοὶ βομβαρδισμοὶ ἐπαναληφθοῦν, ἤ, ἐὰν ἐπιχειρηθῇ Τουρκικὴ ἀπόβασις, ἡ Ἑλλὰς θὰ συμπαρασταθῇ μὲ ὅλας της τὰς δυνάμεις εἰς τὴν ἀγωνιζομένην Κύπρον. Ἡ δήλωσις αὐτὴ περιείχετο εἰς διάγγελμα, τὸ ὁποῖον ἀπηύθυνε τὴν Κυριακὴν ὁ κ. Παπανδρέου πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν λαόν.

β) Διὰ τῆς ἀποφάσεως ὅπως ἡ Ἑλλὰς ἀποδεσμεύσῃ τὰς ἐνόπλους δυνάμεις της ἀπὸ τὸ ΝΑΤΟ, ὥστε νὰ δύναται νὰ ὑπερασπίσῃ τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς Κύπρου. Πρώτη συνέπεια τῆς ἀποφάσεως ταύτης εἶναι ἡ ἀνάκλησις ἐκ Σμύρνης τοῦ ἑλληνικοῦ κλιμακίου τοῦ ΝΑΤΟ καὶ ἡ μεταφορά του εἰς Θεσσαλονίκην.

2. Η ΠΑΡΕΜΒΑΣΙΣ τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως εἰς τὸ Κυπριακόν, ἐκδηλωθεῖσα:

α) Διὰ δηλώσεως τῆς σοβιετικῆς κυβερνήσεως γενομένης τὴν νύκτα τοῦ Σαββάτου καὶ συμφώνως πρὸς τὴν ὁποίαν ἡ Σοβιετικὴ Ἕνωσις θὰ βοηθήσῃ τὴν Δημοκρατίαν τῆς Κύπρου νὰ ὑπερασπίσῃ τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν ἀνεξαρτησίαν της ἀπὸ ἐξωτερικὴν ἐπιβολήν.

β) Διὰ προειδοποιήσεως τοῦ κ. Κοῦστσεφ πρὸς τὴν τουρκικὴν κυβέρνησιν ὅτι «τὰ βομβαρδιστικά της δὲν δύνανται νὰ ρίπτουν βόμβας κατὰ τῆς Κύπρου καὶ νὰ φονεύουν τὸν πληθυσμόν της περιλαμβανομένων τῶν γερόντων, γυναικῶν καὶ παιδίων, ΑΤΙΜΩΡΗΤΙ».

3. Η ΑΣΘΕΝΕΙΑ τοῦ μεσολαβητοῦ τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν διὰ τὸ Κυπριακὸν κ. Τουομιόγια, ὁ ὁποῖος τὴν πρωΐαν τῆς Κυριακῆς, ἐνῷ ἦτο ἕτοιμος ν' ἀναχωρήσῃ δι' Ἀθήνας, Ἄγκυραν καὶ Λευκωσίαν, ὑπέστη ἐγκεφαλικὴν συμφόρησιν καὶ ἤδη ἡ κατάστασίς του εἶναι κρίσιμος.

Ἀποδέσμευσις δυνάμεων ἀπὸ τὸ ΝΑΤΟ

Ἡ ἀπόφασις τῆς Ἑλλάδος διὰ τὴν ἀποδέσμευσιν ἐνόπλων δυνάμεων ἀπὸ τὸ ΝΑΤΟ ἀνεκοινώθη ἐπισήμως διὰ τῆς κάτωθι δηλώσεως τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν:

«Ὡς γνωστὸν ἡ τουρκικὴ κυβέρνησις τὴν ἐπομένην (ἤτοι τὴν 8ην τρέχ.), τῆς ἀεροπορικῆς κατὰ τῆς Κύπρου ἐπιδρομῆς προέβη εἰς ἐπίσημον πρὸς τὴν γενικὴν γραμματείαν τοῦ ΝΑΤΟ ἀνακοίνωσιν ὅτι ἀποσύρει τὰς ἐντεταγμένας εἰς τὸ ΝΑΤΟ ἀεροπορικάς της δυνάμεις ἐπικαλουμένη λόγους ἀπορρέοντας ἐκ συνθηκῶν.

Ἡ ἐνέργεια αὐτὴ τῆς τουρκικῆς κυβερνήσεως ὑπόκειται εἰς τὴν κρίσιν τοῦ ἀνωτάτου συμμαχικοῦ ἀρχηγείου ὑπευθύνου διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεων ἔναντι τῆς συμμαχίας τόσον ἐν καιρῷ εἰρήνης ὅσον καὶ ἐν περιπτώσει πολέμου.

Ἡ Ἑλληνικὴ κυβέρνησις ἐπισημαίνουσα τοὺς κινδύνους τοὺς ὁποίους συνεπάγεται ἡ ἀποδέσμευσις τῶν ἐν λόγῳ δυνάμεων τῆς γείτονος διὰ τὴν συνοχὴν τῆς συμμαχίας καὶ τὴν περιφρούρησιν τῆς εἰρήνης εἰς εὐπαθέστατον τομέα αὐτῆς προέβη εἰς τὰς δεούσας παραστάσεις ὅπως ὁ ἀνώτατος ἀρχηγὸς ἀξιώσῃ ἀπὸ τὴν Τουρκίαν ἐπαναφορὰν αὐτῶν εἰς τὰ στρατιωτικὰ πλαίσια τῆς ἀνωτάτης συμμαχικῆς διοικήσεως.

Ἀτυχῶς τὸ αἴτημα τοῦτο τῆς ἑλληνικῆς κυβερνήσεως παρέμεινεν ἄνευ συνεχείας.

Πέραν τούτου ὁ ὁ Τοῦρκος ἐπιτελάρχης στρατηγὸς Σουνάϋ κατόπιν συνομιλιῶν του εἰς τὴν ἕδραν τοῦ ΝΑΤΟ μετὰ τῶν ἁρμοδίων στρατιωτικῶν καὶ πολιτικῶν ἐκπροσώπων ἔνθα εἶχε μεταβῆ κατόπιν εἰδικῆς προσκλήσεως ἐκαυχήθη κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν αὐτοῦ ὅτι ἡ ἐνέργεια τῆς τουρκικῆς κυβερνήσεως ἔτυχε πλήρους ἐπιδοκιμασίας ἐκ μέρους τοῦ Ἀνωτάτου Στρατηγείου καὶ ὅτι κατὰ συνέπειαν ἡ Τουρκία θέλει διατηρήσει τὰς ἀεροπορικάς της δυνάμεις ὑπὸ ἐθνικὴν διοίκησιν.

Κατόπιν τῶν προαναφερθέντων ἡ ἑλληνικὴ κυβέρνησις ἵνα δυνηθῇ πέραν πάσης ἀμφιβολίας νὰ ἐκπληρώσῃ τὰς ὑποχρεώσεις τὰς ὁποίας ἀνέλαβε διὰ τὴν προάσπισιν τῆς ἀνεξαρτησίας καὶ τῆς ἐδαφικῆς ἀκεραιότητος τῆς Κύπρου καὶ δὴ πρὸς ἀποτροπὴν τῆς διατυπουμένης τουρκικῆς ἀπειλῆς προέβη σήμερον εἰς τὴν λῆψιν ἀποφάσεως περὶ ἀποδεσμεύσεως τῶν ἀναγκαίων στρατιωτικῶν, ναυτικῶν δυνάμεων τῶν ἐντεταγμένων εἰς τὸ ΝΑΤΟ. Τὴν ἀπόφασιν ταύτην ἀνεκοίνωσε τόσον πρὸς τὸν ἀνώτατον διοικητὴν στρατηγὸν Λέμνιτσερ, ὅσον καὶ πρὸς τὴν γενικὴν γραμματεῖαν τοῦ ΝΑΤΟ.

Ἡ ἑλληνικὴ κυβέρνησις ἔλαβε συγχρόνως τὴν ἀπόφασιν περὶ μεταφορᾶς τῆς ἕδρας τοῦ ἐντεταγμένου εἰς τὸ ΝΑΤΟ ἑλληνικοῦ κλιμακίου Σμύρνης εἰς Θεσσαλονίκην».

Ἡ προειδοποίησις τοῦ Κροῦστσεφ πρὸς τὴν Τουρκίαν

ΜΟΣΧΑ. Ὁ πρωθυπουργὸς τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως κ. Κροῦστσεφ, ὁμιλῶν τὴν Κυριακὴν εἰς Φρούντσε, πρωτεύουσαν τῆς Σοβιετικῆς Κιρκιζίας, προειδοποίησεν τὰς «ἐπιθετικὰς δυνάμεις», ὅτι ἡ ἐπέμβασις εἰς τὰς ἐσωτερικὰς ὑποθέσεις τῆς Κύπρου καὶ αἱ προσπάθειαι ρυθμίσεως τῆς διενέξεωςμὲ βομβαρδισμοὺς δὲν πρόκειται νὰ ὁδηγήσουν εἰς οἱονδήποτε καλόν.

«Φυσικά, προσέθεσε, κάθε λογικὸς ἄνθρωπος κατανοεῖ καλῶς, ὅτι ἡ Τουρκία δὲν θὰ ἀνελάμβανε τὴν ἐπικίνδυνον αὐτὴν πολεμικὴν περιπέτειαν ἄνευ τῆς εὐλογίας τῶν ἰμπεριαλιστῶν».

Ἀκολούθως, ὁ Σοβιετικὸς ἡγέτης ὑπενθύμισεν ὅτι ἡ Τουρκίαν εἶναι μέλος τοῦ ΝΑΤΟ καὶ οὐσιαστικῶς τελεῖ ὑπὸ τὴν πλήρη ἐπιρροὴν τῶν δυνάμεων, αἱ ὁποῖαι καθορίζουν τὴν πολιτικὴν τοῦ ἐπιθετικοῦ αὐτοῦ συνασπισμοῦ.

«Οὕτω, προσέθεσεν, ὅλα ὑποδηλοῦν, ὅτι αἱ μυστικαὶ πηγαὶ τῆς κατὰ τῆς Κύπρου ἰμπεριαλιστικῆς συνωμοσίας εὑρίσκονται εἰς Οὐάσιγκτων καὶ Λονδῖνον.

»Οἱ ἰμπεριαλισταὶ ὑποδαυλίζοντες τὰς ἐθνικὰς ἀντιθέσεις μεταξὺ τῆς Ἑλληνικῆς καὶ τῆς Τουρκικῆς κοινότητος προσπαθοῦν τώρα νὰ ἐπιβάλουν νέαν καταχὴν εἰς τὴν Κύπρον καὶ ἐνθαρρύνουν τὴν Τουρκίαν ἀποβλέποντες εἰς τοὺς ἰμπεριαλιστικοὺς αὐτοὺς σκοπούς.

»Ὁ Σοβιετικὸς λαὸς θὰ ἐπεθύμει νὰ ἀποκατασταθῇ καὶ πάλιν ἡ εἰρήνη εἰς τὴν Κύπρον. Εἶναι ἀνάγκη νὰ παύσῃ ἡ ἐπέμβασις εἰς τὰς ἐσωτερικὰς ὑποθέσεις τῆς Κύπρου καὶ νὰ σταματήσῃ ὁ ἐμφύλιος πόλεμος.

»Ἡ Ἀγγία δέον νὰ ἀποσύρῃ τὰ στρατεύματά της ἐκ τῆς νήσου καὶ ἡ Τουρκία ὀφείλει νὰ σεβασθῇ τὰ κυριαρχικὰ δικαιώματα τῆς Κύπρου καὶ τὰ δικαιώματα τῶν Κυπρίων».

«Εἴμεθα — ἐτόνισε περαιτέρω ὁ κ. Κροῦστσεφ — γείτονες μὲ τὴν Τουρκίαν καὶ ἐπράξαμεν καὶ πράττομεν πολλά, πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως δημιουργήσωμεν ἀγαθὰς σχέσεις μὲ αὐτήν. Ἡ Σοβιετικὴ Ἕνωσις ἐπιθυμεῖ νὰ ἐπικρατήσῃ ἡ εἰρήνη καὶ ἡσυχία εἰς τὴν περιοχὴν αὐτὴν δὲν δύναται νὰ παραμείνῃ καὶ δὲν θὰ παραμείνῃ ἀδιάφορος πρὸ τῆς ἀπειλῆς ἐνόπλου συγκρούσεως, ἡ ὁποία θὰ ἠδύνατο νὰ ἐξαπολυθῇ εἰς τὰ νότια σύνορά της καὶ νὰ θίξῃ τὴν ἀσφάλειάν της καθὼς καὶ τὴν ἀσφάλειαν κρατῶν, τὰ ὁποῖα συνδέονται μαζίτης μὲ φιλικοὺς καὶ συμμαχικοὺςδεσμούς.

»Θὰ ἠθέλαμεν νὰ προειδοποιήσωμεν τὴν Τουρκικὴν κυβέρνησιν, ὅτι τὰ βομβαρδιστικά των δὲν δύνανται νὰ ρίπτουν βόμβας κατὰ τῆς Κύπρου καὶ νὰ φονεύουν τὸν πληθυσμόν της περιλαμβανομένων τῶν γερόντων, γυναικῶν καὶ παιδίων ἀτιμωρητί.

»Ὅταν τις βλάπτῃ κάποιον εἶναι σκόπιμον νὰἐνθυμῆται, ὅτι ἡ ζημία τὴν ὁποίαν ἐπιθυμεῖ νὰ προκαλέσῃ εἰς τὸν ἄλλον δυνατὸν νὰ ἀποβῇ εἰς βάρος του».

Η ΔΗΛΩΣΙΣ ΠΕΡΙ ΒΟΗΘΕΙΑΣ

Ὁ λόγος αὐτὸς ἐξεφωνήθη, μετὰ τὴν δήλωσιν τὴν γενομένην ὑπὸ τῆς Σοβιετικῆς κυβερνήσεως τὴν ἑσπέραν τοῦ Σαββάτου, ὅτι ἡ Ρωσία θὰ συμβάλῃ εἰς τὴν ἄμυναν τῆς Κύπρου ἐφ' ὅσον θὰ ἐξεδηλοῦτο ἔξωθεν ἔνοπλος εἰσβολή, καὶ ὅτι εἶναι πρόθυμος νὰ ἀρχίσῃ ἀμέσως διαπραγματεύσεις ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς βοηθείας.

Ὡς μετέδωσε τὸ «Τάς» ἡ Σοβιετικὴ κυβέρνησις προέβη εἰς τὴν ὡς ἄνω δήλωσιν εἰς ἀπάντησιν τῆς ἐκκλήσεως τῆς κυβερνήσεως τῆς Κύπρου διὰ στρατιωτικὴν βοήθειαν.

«Ἡ Σοβιετικὴ Ἕνωσις, προσέθεσεν ἡ δήλωσις τῆς Σοβιετικῆς κυβερνήσεως, θὰ συνεχίσῃ τὰς προσπαθείας της διὰ τὸν εἰρηνικὸν διακανονισμὸν τοῦ προβλήματος τῆς Κύπρου μὲ βάσιν τὰ συμφέροντα τῶν δύο Κοινοτήτων τῆς Νήσου, καὶ συμφώνως πρὸς τὸ συμφέρον τῆς διατηρήσεως τῆς ἀνεξαρτησίας καὶ τῆς ἐδαφικῆς ἀκεραιότητος τῆς Δημοκρατίας τῆς Κύπρου.

»Εἰς περίπτωσιν, ὅμως, καθ' ἣν τὰ γεγονότα ἐξελιχθοῦν πρὸς διαφορετικὴν κατεύθυνσιν καὶ εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ κατάστασις ἐξακολουθεῖ νὰ ἐπιδεινοῦται, καὶ ἂν σημειωθῇ εἰσβολὴ εἰς τὸ ἔδαφος τῆς Δημοκρατίας τῆς Κύπρου ἡ Σοβιετικὴ Ἕνωσις δὲν θὰ παραμείνῃ ἀδιάφορος».

ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΣΥΜΒΟΛΗ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΙΡΗΝΗΝ Η ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΑΝ

Ἐνθουσιασμὸς ἐπικρατεῖ εἰς Λευκωσίαν

Η ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝ ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΕΙ ΤΗΝ ΑΠΟΦΑΣΙΝ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Η ΑΓΚΥΡΑ ΔΕΝ ΔΙΕΤΥΠΩΣΕΝ ΑΚΟΜΗ ΕΠΙΣΗΜΑ ΣΧΟΛΙΑ

ΑΘΗΝΑΙ. Ἡ δήλωσις τῆς σοβιετικῆς κυβερνήσεως καὶ ὁ λόγος τοῦ κ. Κροῦστσεφ σχετικῶς μὲ τὸ κυπριακὸν ἐπροκάλεσεν ἀμέσως ἀντιδράσεις εἰς τὰς πρωτευούσας τῶν ἐνδιαφερομένων χωρῶν:

Εἰς ΑΘΗΝΑΣ ἐκπρόσωπος τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν ἐδήλωσεν ὅτι ἡ αὐστηρὰ προειδοποίησις τοῦ Σοβιετικοῦ ἡγέτου πρὸς τοὺς Τούρκους ἐπιδρομεῖς ἀποτελεῖ σημαντικὴν συμβολὴν εἰς τὴν εἰρήνην.

Εἰς ΑΓΚΥΡΑΝ οὐδὲν ἐπίσημον σχόλιον διετυπώθη. Ἐν τούτοις, εἰς τοὺς πολιτικοὺς κύκλους τῆς Τουρκικῆς πρωτευούσης διετυποῦτο ἡ ἐρώτησις μήπως ἡ Σοβιετικὴ δήλωσις ἐνισχύσῃ τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Μακάριον εἰς τὴν ἀπόφασίν του νὰ τορπιλλίσῃ τὰς παρούσας διαπραγματεύσειςκαὶ νὰ καταστήσῃ πλέον δύσκολον τὸν ἔργον τοῦ μεσολαβητοῦ τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν.

Εἰς ΛΕΥΚΩΣΙΑΝ ἡ σοβιετικὴ δήλωσις περὶ παροχῆς στρατιωτικῆς βοηθείας πρὸς τὴν Κύπρον, ἐγένετο δεκτὴ θερμότατα καὶ μετ' ἐνθουσιασμοῦ ἀπὸ ὁλόκληρον τὸν Κυπριακὸν λαόν.

Εἰς ΛΟΝΔΙΝΟΝ ἐκπρόσωπος τοῦ βρετανικοῦ ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν ἐδήλωσεν ὅτι ἡ Βρετανία ἀναμένει ὅπως ἡ σοβιετικὴ κυβέρνησις ἀπόσχῃ οἱασδήποτε ἐνεργείας, ἡ ὁποία πιθανὸν νὰ καθίστα ὀξυτέραν τὴν κυπριακὴν κατάστασιν καὶ προσέθεσεν ὅτι «ἀναμένομεν ὅτι ἡ σοβιετικὴ κυβέρνησις θὰ συμμορφωθῇ μὲ τὴν ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου Ἀσφαλείας διὰ τὴν Κύπρον τῆς 9ης Αὐγούστου».

Εἰς ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝ ἐκπρόσωπος τοῦ Σταίητ Ντιπάρτμεντ ἐζήτησεν ἀπὸ ὅλα τὰ ἔθνη ὅπως προσέξουν τὴν ἔκκλησιν τοῦ Συμβουλίου Ἀσφαλείας περὶ ἀποχῆς ἐξ οἱασδήποτε δηλώσεως ἡ ὁποία θὰ ἐχειροτέρευε τὴν κατάστασιν εἰς τὴν Κύπρον.

Νέον μήνυμα τοῦ κ. Τζόνσον

ΑΘΗΝΑΙ. Νέον προσωπικὸν ταυτόσημον μήνυμα, ὡς πληροφορούμεθα, ἀπηύθυνε χθὲς ὁ πρόεδρος τῶν ΗΠΑ κ. Τζόνσον πρὸς τοὺς πρωθυπουργοὺς Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας διὰ τὸ κυπριακὸν ζήτημα.

Ὁ πρόεδρος Τζόνσον κατὰ τὰς αὐτὰς πληροφορίας μας ἐπαναλαμβάνει τὴν ἔκκλησίν του πρὸς τοὺς δύο πρωθυπουργοὺς ὅπως συμβάλουν εἰς τὴν εἰρηνικὴν ἐπίλυσιν τοῦ κυπριακοῦ.

Τὸ μήνυμα ἐπέδωσε εἰς τὸν πρωθυπουργὸν κ. Παπανδρέου ὁ Ἀμερικανὸς πρεσβευτὴς κ. Λαμπουΐς, ὅστις ἀνῆλθε χθὲς τὴν 7ην μ.μ. εἰς τὸ Καστρὶ καὶ παρέμεινε συνομιλῶν μετὰ τοῦ κ. πρωθυπουργοῦ καὶ τῇ συμμετοχῇ τοῦ ὑπουργοῦ Ἐξωτερικῶν κ. Κωστοπούλου ὑπὲρ τὴν μίαν καὶ ἡμίσειαν ὥραν.

Κατὰ τὴν συνομιλίαν αὐτὴν ἐξητάσθη ἡ περὶ τὸ κυπριακὸν κατάστασις ὡς διαμορφοῦται μετὰ τὴν ἀσθένειαν τοῦ κ. Τουομιόγια, ὡς καὶ μετὰ τὴν σοβιετικὴν διακήρυξιν. Ὁ κ. πρωθυπουργός, κατὰ τὰς πληροφορίας μας, ἀνέπτυξε διὰ πολλοστὴν φορὰν πρὸς τὸν Ἀμερικανὸν πρεσβευτὴν τὴν θέσιν τῆς ἑλληνικῆς κυβερνήσεως, ἡ ὁποία συνίσταται εἰς τὴν δι' εἰρηνικῶν μέσων ἐπίλυσιν τοῦ κυπριακοῦ προβλήματος. Καὶ εἰς ἀπάντησιν τῆς νέας ἐκκλήσεως τοῦ Ἀμερικανοῦ προέδρου ἐτόνισεν ὅτι ἡ Ἑλλὰς προσηλωμένη εἰς τὴν εἰρήνην βοηθεῖ καὶ θὰ βοηθήσῃ πᾶσαν προσπάθειαν διὰ τὴν δι' εἰρηνικῶν μέσων λύσιν τοῦ κυπριακοῦ θέματος. «Ἡ εἰρήνη —ὡς προσέθεσεν ὁ Ἕλλην πρωθυπουργός— παραβιάζεται ἀπὸ τὴν Τουρκίαν καὶ πρὸς αὐτὴν καὶ μόνον θὰ πρέπει νὰ γίνωνται αἱ ἐκκλήσεις καὶ αἱ συστάσεις. Ἐὰν ἡ Τουρκία, ἐτόνισεν δὲν συμμορφωθῇ πρὸς τὰς συστάσεις αὐτὰς καὶ ἐπιχειρήσῃ νέαν ἐπίθεσιν ἐναντίον τῆς Κύπρου, τότε ἀσφαλῶς θὰ εὕρῃ ἀντιμέτωπον τὴν Ἑλλάδα, ἡ ὁποία ἔχει ἱερὸν χρέος νὰ βοηθήσῃ τοὺς Κυπρίους ἀδελφούς μας».

Ὁ κ. Καβαλλιεράτος πρεσβευτὴς εἰς τὴν Σόφιαν

ΣΟΦΙΑ. Ἡ βουλγαρικὴ κυβέρνησις παρέσχε τὴν συγκατάθεσίν της πρὸς τὴν ἑλληνικὴν διὰ τὸν διορισμὸν τοῦ κ. Φαίδωνος Καβαλλιεράτου ὡς πρέσβευτοῦ τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν Βουλγαρικὴν πρωτεύουσαν.

ΚΑΤΟΠΙΝ ΕΓΚΕΦΑΛΙΚΗΣ ΣΥΜΦΟΡΗΣΕΩΣ

Ο ΜΕΣΟΛΑΒΗΤΗΣ κ. ΤΟΥΟΜΙΟΓΙΑ ὑπεβλήθη χθὲς εἰς ἐγχείρησιν

Ἡ ἀσθένειά του χαρακτηρίζεται βαρεῖα ἀπώλεια διὰ τὴν ὑπόθεσιν τῆς εἰρήνης

ΠΡΟΩΡΑ ΤΑ ΠΕΡΙ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΤΟΥ ΤΟΥ

ΓΕΝΕΥΗ. Ὁ μεσολαβητὴς τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν διὰ τὸ Κυπριακὸν κ. Σακάρι Τουομιόγια ὑπέστη τὴν πρωΐαν τῆς Κυριακῆς ἐγκεφαλικὴν συμφόρησιν.

Ὁ κ. Τουομιόγια, ὁ ὁποῖος ἐπρόκειτο νὰ ἀναχωρήσῃ ἀεροπορικῶς ἐκ Γενεύης εἰς Ἀθήνας, Ἄγκυραν καὶ Λευκωσίαν, διεκομίσθη εἰς νοσοκομεῖον τῆς Γενεύης ὀλίγας μόνον ὥρας πρὸ τῆς προβλεπομένης ἀναχωρήσεώς του.

Ἰατρικὸν δελτίον ἐκδοθὲν τὴν νύκτα τῆς Κυριακῆς ἀνέφερεν ὅτι ὁ κ. Τουομιόγια ὑποφέρει ἀπὸ τοπικὴν ἐγκεφαλικὴν κυκλοφοριακὴν ἀνωμαλίαν καὶ ὅτι ἡ κατάστασίς του εἶναι λεπτή. Ὡς ἐγνώσθη περὶ τὸ μεσονύκτιον τῆς Κυριακῆς ὁ κ. Τουομιόγια ἀνεπαύετο, ἀφοῦ προηγουμένως ἀνέκτησε τὰς αἰσθήσεις του καὶ ἀντήλλαξε μερικὰς λέξεις. Ὁ σφυγμός του ἦτο περισσότερον κανονικός.

Χθὲς τὸ πρωῒ ἡ κατάστασις τοῦ κ. Τουμιόγια ἐχειροτέρευσε καὶ κατόπιν τούτου ὁ ἀσθενὴς ὑπεβλήθη εἰς ἐγχείρησιν. Εἰς τὸ δεύτερον ἰατρικὸν δελτίον ποὺ ἐξεδόθη χθὲς ἀναφέρεται ὅτι οἱ ἰατροὶ ἀποφεύγουν νὰ προβοῦν εἰς οἱανδήποτε πρόβλεψιν ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐξέλιξιν τῆς καταστάσεως τῆς ἀσθενείας τοῦ Φινλανδοῦ διπλωμάτου.

Κατόπιν τούτου ὁ κ. Τουομιόγια, ὁ ὁποῖος ἀνέλαβε καθήκοντα μεσολαβητοῦ τὸν παρελθόντα Μάρτιον, δὲν θὰ δυνηθῇ νὰ ἐπαναλάβῃ τὸ σχετικὸν μὲ τὴν Κύπρον ἔργον του.

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ. Τηλεγράφημα ἐκ τῆς ἐνταῦθα ἕδρας τοῦ ΟΗΕ ἀναφέρει ὅτι ὁ γενικὸς γραμματεὺς τοῦ διεθνοῦς ὀργανισμοῦ κ. Θάντ ἀναμένει νὰ ἴδῃ τὴν ἐξέλιξιν τῆς καταστάσεως τῆς ὑγείας τοῦ κ. Τουομιόγια, πρὶν ἀποφασίσῃ νὰ διορίσῃ ἄλλον μεσολαβητὴν ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς Κύπρου.

Ἐκπρόσωπος τοῦ ΟΗΕ ἐδήλωσεν ὅτι ὁ κ. Θάντ δὲν προτίθεται νὰ λάβῃ βεβιασμένην ἀπόφασιν, προσθέσας ὅτι αἱ πληροφορίαι καθ' ἃς ἡ μία ἢ ἡ ἄλλη προσωπικότης πιθανὸν νὰ διαδεχθῇ τὸν Φινλανδὸν διπλωμάτων εἰς τὸ ἔργον του ἀποτελεῖ ἁπλῆν πρόβλεψιν.

ΑΘΗΝΑΙ. Ὁ πρόεδρος τῆς κυβερνήσεως κ. Παπανδρέου προέβη εἰς τὴν ἀκόλουθον δήλωσιν:

«Ἡ ἀσθένεια τοῦ κ. Τουομιόγια, ἡ ὁποία τὸν ὑποχρεώνει νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸ ἔργον του ἀποτελεῖ βαρεῖαν ἀπώλειαν διὰ τὴν ὑπόθεσιν τῆς εἰρήνης».

Παραλλήλως ὁ κ. πρωθυπουργὸς ἀπέστειλε πρὸς τὸν ἀσθενοῦντα μεσολαβητὴν τοῦ ΟΗΕ τὸ ἀκόλουθον τηλεγράφημα:

«Σᾶς ἐκφράζω καὶ προσωπικῶς τὴν ἄπειρον συμπάθειάν μου διὰ τὴν ἀσθένειαν σας, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ θυσίαν εἰς τὸν βωμὸν τῆς ἀποστολῆς σας καὶ σᾶς εὔχομαι ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς ταχεῖαν καὶ πλήρη ἀνάρρωσιν».

Ἐπιστολαὶ πρὸς τὴν ΗΜΕΡΑΝ

Η ΝΟΘΕΥΜΕΝΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

Κύριε διευθυντά,

Αὐτοὶ οἱ ὁποῖοι διὰ λόγων διακηρύσσουν «τὴν ἐλευθερίαν τῶν Λαῶν»ἔχοντεςπρὸ ὀφθαλμῶν τὸ ἔξωθι τοῦ λιμένος τῆς Νέας Ὑόρκης μέγα ἄγαλμα τῆς ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ, ἀλλὰ δι' ἔργων πιστεύουν μόνον εἰς τὴν ἑαυτῶν καὶ δὴ λευκὴν ἐλευθερίαν, διότι εἰς τῶν Νέγρων τὴν ἐλευθερίαν δὲν πιστεύουν, καίτοι συνεχῶς δοξάζονται ὑπ' αὐτῶν εἰς ὅλας τὰς ἐκδηλώσεις τῆς ζωῆς των καὶ δὴ εἰς τοὺς ἀθλητικοὺς ἀγῶνας, οὐδὲ εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῶν ἄλλων Λαῶν πιστεύουν, φρόνιμα θὰ ἔπραττον ἐὰν ἀφήρουν ἐκ Νέας Ὑόρκης τὸ ἄγαλμα τῆς Ἐλευθερίας διὰ νὰ μὴ μολύνεται.

Ἀντιθέτως οἱ Ἕλληνες ἀπὸ ἀρχαιοτάτων χρόνων ἐδίδαξαν πῶς ἀποκτᾶται καὶ διατηρεῖται ἡ ἐλευθερία, δι' ἣν τοσάκις, ἀενάως, ἠγωνίσθησαν ἀνενδότως καὶ ἐθυσιάσθησαν διὰ τὸ ἰδεῶδες αὐτό, χωρὶς συμβιβασμοὺς ἢ ὑλικὰ ὀφέλη. Ἡ ἱστορία τῶν Ἑλλήνων γέμει τοιούτων ἀγώνων καὶ θυσιῶν, ὥστε αἱ λέξεις ΕΛΛΑΣ = ΑΓΩΝΕΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ κατέστησαν ταυτόσημοι: (Ἴτε παῖδες Ἑλλήνων ἐλευθεροῦτε πατρίδα = Ἡρόδοτος), (τὸ ὁλοκαύτωμα τῆς θυσίας τῶν ἀγωνιστῶν τῆς Ἱερᾶς Πόλεως Μεσολογγίου = ἐπανάστασις 1821), (Ἐφεξῆς δὲν θὰ λέγωμεν ὅτι οἱ Ἕλληνες ἐπολέμησαν σὰν Ἥρωες, ἀλλ' ὅτι οἱ Ἥρωες ἐπολέμησαν σὰν Ἕλληνες = 1940).

Οἱ ἑκάστοτε συμβιβασμοὶ εἰς τὸν Ο.Η.Ε. πρὸς νόθευσιν τῆς ἐλευθερίας τῶν Λαῶν καὶ ὁ ἐπηρεασμὸς τῶν διαφόρων Κρατῶν κατὰ τὴν ψηφοφορίαν, εἶναι ἀπαράδεκτοι, διότι ἡ «Ἐλευθερία» δὲν εἶναι ἐπιδεκτικὴ συμβιβασμῶν, ἐὰν δὲ ἐξακολουθήσῃ αὐτὴ ἡ κωμῳδία, ἡ ζωὴ τοῦ Ὀργανισμοῦ θὰ εἶναι βραχεῖα, ὡς ἡ τῆς Κ.Τ.Ε. καὶ τότε εἰς τὴν ἐποχὴν τοῦ ἀτόμου θὰ γεννηθῇ πάλιν κίνδυνος παγκοσμίου συρράξεως.

Πρέπει ὅλαι αἱ διεθνεῖς ὑποθέσεις αἱ σχετικαὶ μὲ τὴν Ἐλευθερίαν τῶν Λαῶν νὰ ἐπιλύωνται, ἀδιακρίτως, συμφώνως πρὸς τὰς ἀρχὰς τοῦ Ο.Η.Ε., ἑπομένως καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς Κύπρου.

Οἱ Ἑλληνοκύπριοι κατὰ τοὺς δύο Παγκοσμίους πολέμους ἐπολέμησαν παρὰ τὸ πλευρὸν τῶν Συμμάχων τῆς Δύσεως, ὡς καὶ οἱ Ἕλληνες τῆς ἐλευθέρας Πατρίδος καὶ δικαιοῦνται «πλήρους ἐλευθερίας», λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν καὶ τοῦ ἀνωτέρου πολιτισμοῦ των, ἐνῷ οἱ Τοῦρκοι ἐπολέμησαν ἐναντίον τῶν Δυτικῶν κατὰ τὸν Α' παγκόσμιον πόλεμον (300.000 Ἀγγλογάλλων μόνον κατὰ τὰς ἐπιχειρήσεις τῶν Δαρδανελίων ἐκτὸς μάχης καὶ μερικὰ θωρηκτὰ καὶ καταδρομικὰ καταβυθισθέντα) καὶ εἰς τὸν Β' παγκόσμιον πόλεμον ἔπειτα ἀπὸ μακρὰς διαπραγματεύσεις (παζάρια) πότε μὲ τὸν Ἤντεν καὶ πότε μὲ τὸν φὸν Πάπεν παρέμειναν ἐκτὸς τοῦ πολέμου, προτιμήσαντες τὸ χρυσίον τοῦ Χίτλερ. Τώρα λοιπὸν τί ἀξιώσεις ἔχουν ἐπὶ τῆς Κύπρου ἣν ἐπὶ πλέον εἶχον πωλήσει εἰς τοὺς Ἄγγλους;

Ἤδη διὰ τῆς ἀεροπορίας καὶ μονάδων τοῦ τουρκικοῦ στόλου, ἀνηκόντων εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ἀμυντικῆς Ὀργανώσεως τοῦ ΝΑΤΟ, ἐπετέθησαν ἀγρίως κατὰ τῶν χωρίων τῆς Κύπρου, φονεύσαντες ἀθῶα γυναικόπαιδα καὶ οὕτω κατέστησαν καὶ τὸ ΝΑΤΟ ἐπιτιθέμενον, οὗτινος ἐπὶ πλέον εἶχον τὴν ἀνοικτὴν ἢ σιωπηρὰν συγκατάθεσιν. Ποῦ βαίνομεν λοιπόν; Ποῖαι αἱ συνέπειαι;

Ἀλλὰ δὲν πταίουν οἱ Τοῦρκοι. Πταίουν οἱ φίλοι καὶ σύμμαχοί μας, ποὺ τοὺς ἀνέμιξαν εἰς ἐφαρμογὴν τοῦ δόγματός των «διαίρει καὶ βασίλευε».

Μετὰ τιμῆς
ΣΠΥΡΟΣ ΠΟΛΙΤΗΣ
Ἀπόστρατος ἀντισυνταγματάρχης Χωροφυλακῆς

ΜΙΑ ΑΝΤΙΔΡΑΣΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΕΙΣ ΤΟ ΠΡΟΣΚΗΝΙΟΝ

Τί εἶναι ἡ ΚΟΥ - ΚΛΟΥΞ - ΚΛΑΝ

ΔΙΑΘΕΤΕΙ ΣΗΜΕΡΟΝ ΠΕΡΙ ΤΑ 65.000 ΕΝΕΡΓΑ ΜΕΛΗ

ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝ. Ἡ Κοῦ Κλοὺξ Κλὰν ἐσχηματίσθη τὸ πρῶτον ὡς κοινωνικὴ ὀργάνωσις εἰς Πουλάσκι τῆς Τέννεσυ τὸ 1865. Κατὰ τὸ 1867, εἰς τὸ χάος τῆς ἀνοικοδομήσεως τῆς Ἀμερικῆς, ἡ ὁποίαμόλις εἶχε συνέλθει ἀπὸ τὸν ἐμφύλιον πόλεμον ὁ κύριος σκοπός της ἦτο ἡ πολιτικὴ καὶ κοινωνικὴ ὑπεροχὴ τῶν λευκῶν ἔναντι τῶν ἐγχρώμων φυλῶν.

Τὰ λευκὰ «ράσα» καὶ αἱ καλύπτραι τὰ ὁποῖα ἀπετέλεσαν τὴν στολὴν τῶν μελῶν της σκοπὸν εἶχον τὴ ἀπόκρυψιν τῆς ταυτότητός των καὶ τὴν τρομοκράτησιν τῶν νέγρων.

Ἐν μέρει ἡ ὀργάνωσις εἰς τὰ πρῶτα της βήματα ἦτο μία ἀντίδρασις εἰς τὰς λεγομένας «νομιμόφρονας ὀργανώσεις» αἱ ὁποῖαι εἶχον μυστικὸν χαρακτῆρα ὅπως καὶ ἡ ΚΚΚ καὶ ἱδρύοντο ἀπὸ κερδοσκόπους τοῦ Βορρᾶ οἱ ὁποῖοι ἤρχοντο εἰς τὸν Νότον διὰ νὰ ἐπωφεληθοῦν τῆς χαώδους καταστάσεως καὶ ἤλεγχον τὴν ψῆφον τῶν Νέγρων. Εἰς τὸν ρόλον της αὐτὸν ἡ ΚΚΚ ἔτυχε εὐμενοῦς καὶ εὐρείας συμπαθείας.

Λόγῳ ὅμως τῆς διαρκῶς αὐξανομένης βιαίας δράσεως — μὲ φόνους καὶ ἀπαγωγὰς — ἡ ΚΚΚ διελύθη νομοθετικῶς ἀπὸ τὸ Κογκρέσσον τὸ 1869.

Κατὰ τὸν 20ὸν αἰῶνα ἡ ΚΚΚ ἐπανῆλθεν μὲ ἄλλην μορφὴν τὸ 1915. Εἰς τὸ Στάου Μάουντεν τῆς Τζώρτζιο ἐπανιδρύθη ἀπὸ τὸν συνταγματάρχην Γουΐλλιαμ Σίμμονς, ὁ ὁποῖος τὴν ἀπεκάλει ὡς «ἀνωτέρας τάξεως, μυστικήν, κοινωνικὴν πατριωτικὴν ἕνωσιν» μὲ σκοπὸν τὴν προστασίαν τῶν γυναικῶν καὶ τὴν ἀνωτερότητα τῶν λευκῶν διαμαρτυρομένων. Εἰς τὴν ἐχθρότητα ἐναντίον τῶν νέγρων προσετέθηκαὶ ἡ βίαεναντιόντων Ἑβραίων,τῶν καθολικῶν καὶ τῶν ξένων.

Ἕνας ἀπὸ τοὺς κυρίους ἀλλὰ «ἀνεπισήμους» σκοποὺς τῆς ὀργανώσεως ἦτο ἡ ἐξεύρεσις χρημάτων μὲ τὴν πώλησιν τῶν διαφόρων διακριτικῶν τῆς ὀργανώσεως καὶ τῶν δημοσιευμάτων της.

Κατὰ τὰ ἑπόμενα ἔτη ἡ ΚΚΚ ἔφθασεν εἰς τὴν μεγαλυτέραν της ἐπιρροὴν μὲ μέλη 4—5 ἑκατομμύρια εἰς πολλὰς Πολιτείας τοῦ Βορρᾶ καὶ τοῦ Νότου καὶ ἤλεγχε πολιτικὰς ὁμάδας καὶ τῶν δύο κομμάτων. Πάλιν ὅμως ἡ βία καὶ ἡ ἐσωτερικὴ διαφθορὰ ἐξήγειρε τὴν δημοσίαν γνώμην καὶ

● ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 4ην ΣΕΛΙΔΑ

Πρὸ πεντήκοντα ἐτῶν

Η ΣΠΙΘΑ ΠΟΥ ΑΝΑΨΕ ΤΟΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΠΟΛΕΜΟ

ΑΙ ΣΥΝΕΠΕΙΑΙ ΤΟΥ ΣΕΡΑΓΕΒΟΥ

6ον (Τελευταῖον)

Νὰ καταργήσουν αὐτὰ τὰ φανταχτερὰ χρώματα, ποὺ θ' ἀποτελοῦσαν ἕναν ἰδεώδη στόχο; Αὐτὸ δὲν ἔπρεπε οὔτε νὰ τὸ σκέπτωνται!

—Νὰ καταργήσωμε τὸ κόκκινο παντελόνι; εἶχε φωνάξει ὁ Ἐτιέν, ὑπουργὸς τῶν στρατιωτικῶν. Ποτέ! Τὸ κόκκινο παντελόνι, εἶναι ἡ Γαλλία!

⁂

«Θεωρῶ τὸν ἑαυτό μου ὄργανο τοῦ Θεοῦ», εἶχε πῆ ὁ Γερμανὸς αὐτοκράτωρ (Κάϊζερ) Γουλιέλμος Β'' «Δὲν ἀποδίδω καμμιὰ σημασία στὰ καθημερινὰ γεγονότα ἢ στὶς ἐφήμερες γνῶμες». Ἡ παλαιὰ ἀρχή, ὅτι «ὁ βασιλιὰς οὐδέποτε σφάλλει», κυριαρχοῦσε ἀκόμη στὴν Εὐρώπη, τὴν δεκαετία πρὸ τοῦ 1913. Καὶ βάσει τῆς ἀρχῆς αὐτῆς, οἱ βασιλεῖς διέτεταν ἀπολυταρχικὴ δύναμι, σὲ σημεῖο ὥστε νὰ κρατοῦνκυριολεκτικῶς τἀπεπρωμένα τῶν λαῶν στὰ χέρια τους.

Ἡ κεντρικὴ Εὐρώπη—Γερμανία, Αὐστρο — οὐγγαρία καὶ Ἰταλία — εἶχε συνάψει τὴν τριπλῆ συμμαχία. Γύρω ἀπ' αὐτὴν τὴν ἰσχυρὴ ὁμάδα ἐθνῶν, ἦταν ἡ τριπλῆ Ἀντὰν (οἱ δυνάμεις τῆς συνεννοήσεως) ποὺ τὴν ἀποτελοῦσαν ἡ Ἀγγλία, ἡ Γαλλία καὶ ἡ Ρωσία. Ἡ Ἀντὰντ εἶχε περισσότερουςἄνδρες περισσότερους πόρους, περισσότερα πολεμικὰ πλοῖα. Ἡ συμμαχία εἶχε καλύτερα ἐκπαιδευμένα στρατεύματα, πιὸ τελειοποιημένες πολεμικὲς μηχανές, κι' ἕνα προσεχτικὰ καταστρωμένο σχέδιο ἐπιχειρήσεων.

Δὲν μπορεῖ νὰ λεχθῇ ὅτι κανεὶς τους δὲν ἤθελε τὸν πόλεμο, γιατὶ ὡρισμένα ὑψηλὰ πρόσωπα τὸν ἤθελαν. Τὶς μέρες ἐκεῖνες, ὁ πόλεμος ἦταν μιὰ σύγκρουσις στρατῶν ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης, ὅπου οἱ στρατιῶτες πέθαιναν κατὰ χιλιάδες, ἐνῶ οἱ μεγαλοαστοὶ καλοπερνοῦσαν, ἀπολάμβαναν τὴ σαμπάνια καὶ τὸ χαβιάρι τους, μακρυὰ ἀπ' τοὺς ἐνοχλητικοὺς ἤχους τῶν τηλεβόλων. Βόμβες, ποὺ θὰ μποροῦσαν νὰ «βρέχουν θάνατο» πάνω ἀπ' τὶς πόλεις, δὲν εἶχαν χρησιμοποιηθῆ ἀκόμη. Σύντομα θὰ χρησιμοποιοῦντο, ἀλλὰ καὶ πάλι σὲ περιωρισμένη κλίμακα.

Ὁ πρῶτος παγκόσμιος πόλεμος δὲν ἔγινε ἔτσι στὴν τύχη. Ἦταν προσχεδιασμένος. Οἱ Γερμανοὶ εἶχεν ἀναπτύξει τόσο πολὺ τὶς λεπτομέρειες τῶν στρατιωτικῶν τους κινήσεων, ἐπὶ τόσα χρόνια, ὥστε παρουσιάσθηκε ἀνάγκη νὰ τὶς ἀναθεωρήσουν, γιὰ νὰ τὶς προσαρμόσουν στὶς ἀνάγκες τῆς ἡμέρας. Οἱ Γάλλοι, ἐπίσης, εἶχαν καταστρώσει ἕνα βασικὸ ἐπιθετικὸ σχέδιο γιὰ νὰ κτυπήσουν τὴν Γερμανία, ἀλλὰ δὲν εἶχαν κανένα καλὸ ἀμυντικὸ σχέδιο σὲ περίπτωση ποὺ θ' ἀποτύγχανε τὸ πρῶτο. Οἱ Ἄγγλοι πάλι, δὲν εἶχαν κανένα ἀπολύτως σχέδιο. Περίμεναν—ἢ ἴσως ἤλπιζαν— νὰ παραμείνουν οὐδέτεροι. Ἡ Ρωσία βασιζόταν στοὺς τρεῖς παράγοντες ποὺ εἶχαν νικήσει καὶ τὸν Ναπολέοντα, ἑκατὸ χρόνια πρίν: Τὴν ἀχανῆ ἔκτασή της τὸ ἀνεξάντλητο ἀνθρώπινο ὑλικό της καὶ τὸν βαρύτατο χειμῶνα της. Ἡ Αὐστρία ὑπελόγιζε στὴν γερμανικὴ ἔνοπλη ἰσχὺ γιὰ τὴν ὑποστήριξι τῶν κινήσεών της.

Ὅλες αὐτὲς οἱ χῶρες ἐκτὸς τῆς Ἀγγίας, εἶχαν συνάψει ποικίλες συνθῆκες καὶ συμμαχίες. Καμμιά, ἐκτὸς τῆς Γερμανίας, δὲν εἶχε ἀρκετὰ ἰσχυρὸ σύγχρονο ὁπλισμό, στὰ χέρια ἐξαιρετικὰ πειθαρχημένων στρατευμάτων.

Τὸ βρετανικὸ ναυτικὸ ἦταν τὸ μεγαλύτερο τοῦ κόσμου, ἀλλὰ τὸ ναυαρχεῖο παρακολουθοῦσε περίτρομο τὴν αὔξησι τῆς γερμανικῆς θαλασσίας δυνάμεως. Ὁ βρετανικὸς στρατὸς ἦταν μικρός, ἀλλὰ σὰν ἐπαγγελματικός, περιελάμβανε ἐξαιρετικὰ ἐκπαιδευμένους ἄνδρες, ποὺ ἦταν οἱ καλύτεροι τυφεκιοφόροι στὴν Εὐρώπη. Ὁ γαλλικὸς στρατὸς ἦταν μεγάλος, ἀλλὰ δὲν εἶχε τὰ κατάλληλα ὅπλα. Ὁ ρωσικὸς στρατὸς ἦταν ὁ μεγαλύτερος ἀπ' ὅλους καὶ συντομώτατα νὰ γίνῃ ἀκόμη μεγαλύτερος, ἀλλὰ οἱ ἄνδρες ποὺ τὸν ἀποτελοῦσαν ἦταν χωρὶς σύγχρονο ὁπλισμὸ καὶ δὲν ὑπῆρχαν ἀρκετοὶ ἀξιωματικοὶ γιὰ νὰ διοικήσουν ἕνα τμῆμα σὲ περίπτωση δευτέρας στρατολογίας. Ὁ αὐστριακὸς στρατὸς ἀποτελοῦσε φτωχικὸ ἀντίγραφο τοῦ γερμανικοῦ.

Ἐντελῶς καινούργιο εἶδος γιὰ ἐπιχειρήσεις ἦταν οἱ ραδιοεπικοινωνίες, τὰ θανατηφόρα δηλητηριώδη ἀέρια, τὰ αὐτοκίνητα, τὰ θωρακισμένα ἅρματα μάχης καὶ οἱ τορπίλλες καὶ τὰ ἀεροπορικὰ σκάφη, ποὺ μποροῦσαν νὰ κατευθύνωνται πρὸς ἕνα ὡρισμένο στόχο.

Ἀλλὰ οἱ στρατιωτικοὶ εἶχαν πολὺ λίγη πεῖρα τοῦ τί ἀποτελέσματα μποροῦσε νὰ ἔχουν ὅλες αὐτὲς οἱ καινοτομίες σὲ μιὰ ἔνοπλη σύρραξη. Οἱ ἀνώτατες διοικήσεις εἶχαν ὑποστῆ ἐκπαίδευση μάχης τοῦ 19ου αἰῶνος γιὰ νὰ τὴν χρησιμοποιήσουν σ' ἕνα πόλεμο τοῦ 20οῦ αἰῶνος. Θὰ ἔπρεπε συνεχῶς νὰ πάρουν τὸ μάθημά τους ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης, κι' αὐτὴ ἦταν ἡ μεγαλύτερη τραγωδία ποὺ στοίχισε ἑκατομμύρια ἀνθρώπινες ζωὲς καὶ δισεκατομμύρια δολλάρια.

Ἕνα περίστροφο, ποὺ ἐκπυρσοκρότησε μιὰ μέρα τοῦ Ἰουνίου, στὸ Σεράγιεβο στάθηκε ἀρκετὸ γιὰ νὰ σηκώσῃ ὁλόκληρο τὸν κόσμο στὸ πόδι.